Nro 116.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyſzego CESARZA Jmperatora Całey Roſsyi.

z *Wilna VS* 29 *Paździer. NS.* 9 *Liſtopada w Sobotę*

z Wiednia 27. *Pazdziernika z Gazety Wiedeńſkiey.*

Arcy Xiążę Karol donoſi z głowney kwatery Donaueschingen, że nieprzyiaciel niedawno za Ren odparty w *Manheimie*, dowiedziawszy ſię o marszu woyſk Auſtryackich ku granicom Szwaycarſkim, powtórnie przeszedł pomienioną rzekę, i diwizyą Xiążęcia de *Schwartzenberg* attakował w przewyższaiących ſiłach. Wodz pomieniony dał odpor Francuzom; klęſka w bitwie z obu ſtron dość wielka; zagarneliśmy cokolwiek ieńcow.

*P*odobnym ſposobem, iak w rapporcie Generała Kawaleryi Melas czytamy, w Piemoncie Francuzow uſiłuiących nam zabrać niektore ſtanowiſka, poraził Generał Mitrowſki; nieprzyiaciel w tym zdarzeniu pokilkakroć attakuiąc, zawsze z klęſką odparty, ſtracił w zabitych. ranionych, i ieńcach do tyſiąca ludu; z Auſtryackiey ſtrony 15 żołnierzy zabito, ranionych ieſt kilkadzieſiąt; ſtanowiſka też attakowane przy nas ſię zoſtały.

W prywatnych liſtach ze Włoch znayduiemy, że na wyspie Magdalena nie daleko brzegow w *S*ardyńſkich zgromadzaią ſię Emigranci Corsykańscy, maiąc wkrótce powrócić do Oyczyzny dziś domowemi niezgodami zakłóconey. Generał Korpusu Jnżenierow Skal przybył do Ankony; iemu polecone ieſt kierowanie oblężenia twierdzy. Trzy okręta Auſtryackie bombami ładowne przed portem ſtaneły; proch kule, i inne ammunicye lądem zprowadzić kazano.

z Londinu 15. *Pazdziernika z Gazety Hamburgſkiey.*

*P*odbiliśmy bogatą Batawow Osadę Surinam w Ameryce Połudnowey; rząd kilkokrotnym z armat wieży Londińſkiey wyſtrzałem ogłoſił zdarzenie narodowi naszemu pożyteczne i chwalebne; rzecz ſię ſtała bez krwi przelania, iako ſię pokazuie z przyłączonego rapportu Generała Trige.

Admirał Seymour, powiada, wysłał z Martiniki fregatę, ktoraby nie pozwalaiąc do Surinam zawiiać okrętom narodow obojętnych przeszkodziła tym ſposobem Batawſkiemu rządowi odebrać wiadomość o wyprawie przez nas zgotowaney na podbicie ważney osady. Wyszedłem pod żagle 30. Lipca, maiąc woyſko złożone z diwizyi Grenady, S. Lucyi, i Fort Royal w Martinice, eſkadrę zaś z 2 okrętow liniowych, 5 fregat. i kilkunaſtu ſtatkow przewozowych.

D. 16 *Sierpnia* ſtanowszy przed uyściem rzeki *Surinam*, osadę do poddania ſię wezwałem. Gubernator Hollenderſki proſił o 48 do rozmyſłu godzin; d. zaś 18 przysłał dla traktowania Deputatow. D. 19 zaieliśmy w Peitkeyn batterye przez obrońcow opuſzczone. Tym czasem podpisano kapituiacyą d. 20; nazaiutrz według oney brzmienia Angielſkie woyſka wkroczyły ſpokoynie do twierdzy Amsterdamem Nowym od mieszkańcow nazwaney.

Nieprzyiacielſki garnizon składał ſię z 750 ludzi; wszyſtkim z honorami woyſkowemi wyniść dozwoliłem D. 22 zaſtąpiłem twierdzę Zelandyi, i miaſto Paramaribo całey osady ſtołeczne. Cokolwiek w kraiu całym było żołnierza Batawſkiego przyiołem na żołd Angielſki; wszyscy zarówno z *O*bywatelami wielkie ukontentowanie pokazuią, widząc ſię dziś pod panowaniem Wielkiey Britannii.

Wyznać albowiem trzeba, że tak rychłe bogatey i mocney osady zawoiowanie nie tak ieſt dziełem uſiłowania i potęgi naszey, iako raczey dobrey woli mieſzkańcow kraiowych, ktorzy pod berłem Naszego Monarchy i opieką iego dawno pragneli widzieć zabeſpieczoną dla ſiebie własność prawa, ſwobody, religią, brzydząc ſię ſtatecznie zasadami rewolucyinemi, iako też rzia

mem niewoli, pod którym wspólnie z innemi Hollendrami upadali.

W rozmaitych twierdzach znaleziono dział śpiżowych 44, 10 możdżerzow, armat żelaznych 295, kilkaset barył prochu, i wiele ammunicyi. Gubernator Osady był General Frederici; porty w Surinam otwarte będą dla neutralnych narodow, mianowicie zaś Amerykanow; w kapitulacyi ten między innemi warunek osobliwszy, że osada ma używać przywileiow i swobod Angielskim dzierżawom własnych, ieśli przez traktat przyszłego pokoiu W. Britannii ustąpiona zostanie wiecznemi czasy.

Woyska lądowe i morskie pod Generałem Trigge i Admirałem Seymour użyte do tey wyprawy w liczbie bardzo małey, obficie nadgrodzone będą. W Surinam albowiem znaleziono tak wiele cukru, kawy, i bawełny, iż gdyby inne osady Amerykańskie nie dostarczały pomienionych towarow, ta iedna opatrzyć mogłaby znaczną część Europy na rok cały, dla tego że w przeciągu teraznieyszey woyny mało produktow za granicę wyprowadzali Batawowie, lękaiąc się Angielskich okrętow.

W rapportach od Xiążęcia d' York przysłanych znayduiemy dość obszerne opisanie bitwy d. 2 i 6 stoczoney; walczono z obustron z naywiększą zaciętością u uporem; z armii Xiążęcia zabitych, ranionych, i obląkanych liczy się 4,681 ludzi, licząc Officyerow; nieprzyiaciel kilkakroć z mocnych stanowisk wyparty, zawsze do nich powracał; d. 2 stracił do 4 tysięcy żołnierza i 7 armat; d. zaś 6 zagarnęliśmy Francuzom i Batawom 500 ieńcow.

Z Angielskich Officyerow General Hutchinson raniony; Lordowi Chatham kula armatna szlifę zerwała bez żadney szkody. Generałowi Abercromby naywiększą zaletę daie Xiąże d' York. Ten w rapporcie swoim wyraził, iż od ieńcow uwiadomiony o przyściu do obozu nieprzyiacielskiego dwóch półbrigad Francuzkich, o wzmocnieniu okopow pod Bewerwyck, i trudności attakowania onych, zwołał wielką radę woyskową.

Abercromby i wszyscy z nim Generałowie tego zdania byli iednomyślnie, iż rostropność każe armią w tył cofnąć ku Helder, gdzie Xiąże d' York ma czekać dalszych rozkazow Króla Jmci. Zgromadzili się natychmiast Ministrowie na walną radę, był przytomny Półkownik Brownrigg Sekretarz Xiążęcia z Texel niedawno przybyły; naradzano się do poźney nocy; wkrótce potym Officyer pomieniony odebrał zalecenie powracać do Hollandyi.

Postanowili Ministrowie armią z kraiu nieprzyiacielskiego wyprowadzić; stosowne rozkazy przesłano Xiążęciu d' York i Admirałowi Mitchell. Ministeryalne pisma wyznaią, iż wyprawa cała zakonczy się podobno na zabraniu Batawskiey flotty, ponieważ obywatele do odzyskania swobod swoich i niepodległości przyłożyć się nie chcieli. Zabranie iednak okrętow Hollenderskich Anglicy maią za dostateczną nadgrodę łożonych nakładow.

Jakie zaś trudy poniosła armia zprzymierzona, wyrazić trudno. Czas był dżdzysty, niedostatek żywności w obozie; Xiąże d' York od d. 2 do 9 ani spoczoł prawie ni się posilił w zwyczayney porze. Całe woysko nasze pod bronią stać musi we dnie i w nocy, nie wiedząc kiedy nieprzyiaciel attakować będzie. Brune iednak attakować nas nie śmiał nad kanałem Zype, pamiętaiąc iaki znalazł odpor d. 10 Września. Potyczki między przedniemi strażami nie ustanne były.

Powiadaią że Ministerium po zakończeniu Hollenderskiey inną wyprawę przedsięwziąć umyśliło ku brzegom Francuzkim do tych mianowicie Departamentow, które niegdy woyną Wendeyską spłonęły, maiąc nadzieię że wszystko tam póydzie naypomyślniey, ponieważ umysły mieszkańcow lepiey są przysposobione do wsparcia czynności naszych. Francuzi na Zuydersee maią dość liczną flottillę, która attakuiąc eskadrę Admirała Mitchell z klęską odparta została.

We wszystkich miastach Angielskich otworzono subskripcyą na poratowanie wdów u sierot tych żołnierzy którzy w Hollandyi walcząc polegli. Sidneiowi Smith Londyńscy obywatele ofiarowali prawo mieyskie, i szpadę 100 FS. szacowaną. Familia Króleska z Weymouth powróciła do Windsor. Wszystkim regimentom z których iedne ciągnęły do portow, drugie zaś na okrętach były maiąc armią Xiążęcia d' York pomnożyć, zastanowić się kazano.

W listach z Jndyi wschodniey d. 21 Maja czytamy, że nieraz przedsięwzięta, i podwakroć zaniechana wyprawa na podbicie wysp Manilskich, potrzecie ma bydź odnowiona. Nie tayno iest rządowi na szemu, że garnizon Hiszpański składa się z 18 tysięcy żołnierza, między któremi ledwie 2 tysiące Europeyczykow; skarby niezmierne są w twierdzach i portach, ponieważ od początku woyny Francuzkiey w r. 1793 nic prawie nie wywieziono do Europy.

Papiery nasze w teraznieyszych okolicznościach spadły kilku procentami. Zmarłemu Lordowi Howe w kościele S. Pawła będzie postawiony monument wspaniały. Parlament W. Britannii wkrótce zawiesić ma obrady swoie do 4 Stycznia. Minister woienny do wielu regimentow milicyi odezwę przesłał, zapytuiąc się czyli dobrowolnie póyść zechcą za granice Królestwa, iako dawniey przyrzekły; dowod że po chwili przedsięwzięta będzie nowa wyprawa.

Lordowie; Fitzwilliam, Carnarvan, Buckingkam, i Holland protestacyą zanieśli w Izbie wyższey przeciw ustawie dozwala-

iącey rządowi milicyą wyprowadzać za granicę; trzeba zaś wiedzieć; że takowe proteſtacie Oppozycyi Lordow często ſię zdarzaią; nic to iednak nie przeſzkadza wykonaniu praw uſtanowionych większością głoſow. Parlament Jrlandzki 12 Liſtopada zgromadzon będzie. W tym Króleſtwie nieſpokoyność umyſłow nie uſtaie; nie mało podeyrzanych o bunt osob areſztował Margrabia Cornvallis.

z Lucknow w Jndyi wschodniey donoszą, że Wezyr Ally, co niedawno zamordował kilku urzędnikow Angielſkiey kompanii, na czele 3 tyſięcy żołnierza uciekł do Rajach w Blutwisl panuiącego. Rząd nasz chcąc ukarać przykładnie tego zabóycę, wysłał w pogoń dwa kawaleryi regimenta. Port Mangalore w Króleſtwie Mayſsour ieszcze ſię nie poddał eſkadrze Admirała Rainier, która z kilku okrętow i wielu fregat złożona nieuſtannie krąży od morza czerwonego do brzegow Chińſkich, dla bespieczeńſtwa osad naſzych Admirał Blankett pilnuie morza czerwonego.

Jeden z fregat Angielſkich wſzedłszy odważnie do portu Breſteńſkiego, naliczyła 49 Okrętow i 15 nieprzyiacielſkich fregat w zupełney gotowości do wyiścia pod żagle. W kraiu naszym poſtrzeżono wiele fałszywych biletow bankowych, każdy na 5 FS. które iednak od prawdziwych łatwo rozeznane bydź mogą. Z Bretańnii małey w okolicach Breſtu pisany liſt pokazuie, w iakim dziś są ſtanie Departamenta Francyi zachodnicy. Oto wyrazy onego.

Gromadami codziennie uciekaią Francuzcy maytkowie, wkrótce podobno nie zoſtanie żaden na Okrętach. Zbiegow ukrywaią obywatele do powſtania przymuszeni: konſkripcyą woyſkową, przymuszoną pożyczką, i wybieraniem zakładnikow. Uformowane kompanie Roialiſtow cały kray przechodzą; kryią ſię republikanci; woyſko ich w liczbie małey pokazywać ſię w polu nie śmie; innego żołnierza niema w całey Prowincyi; oprócz młodzi rekwizycyą zaiętey, która do obozow iść nie chciała.

Szefowie Roialiſtow ſpokoynie ſiedzą w domu; Republikantſcy areſztować ich nie śmieią, ażeby tym ſposobem lud prędzey nie powſtał. Cały kray nam ſprzyia; dzieci nawet i nie doroſłe niemówlęta, wybawicielami nas nazywaią. Naywięcey pracuiemy, ażeby nie zrobiono powſtania przed naznaczonym czasem, Szuanowie przychodzą gromadnie do ſtanowiſk naszych; w małych utarczkach dotąd ſtatecznie byliśmy szczęśliwi. Nie znaią dobrze w Anglii tego kraiu; niech tylko mamy broń, odzienie, ammunicyą, wszyſtkiego ſami dokażemy.

z Paryża 17 Pazdziernika z Gazety Frankfortſkiey.

Niema dotąd pewności, czyli General Championnet proſił o dimiſsyą, widząc w iak wielkim opuszczeniu zoſtaie armia we Włoszech; ſłychać że ſtraż iey przednią wysłał do Mondovi; inna diwizya ma ciągnąć do Nowarry. z Hiszpanii wiadomość odbieramy, że Król Jmć Katolicki wiele Okrętow uzbraiać kazał w portach Ferrol i Cadix, które przeszedłszy wkrótce na morze śrzodziemne połączą ſię z Eſkadrami w Toulonie i Carthagenie.

z Rzymu 5 Pazdziernika z Gazety Frankfortſkiey.

Miaſto nasze oswobodzone zoſtało ſzczęśliwie od iarzma Francuzkiego naſtępuiącym ſposobem: 26 Września General Garnier kommendant udał ſię do Civitavecchia, gdzie odprawił konferencyą z Lordem Nelson, który eſkadrę Angielſką przyprowadził z Sicilii. Według brzmienia zawartey z nim ugody, woyſk zprzymierzonych diwizya na ląd wyſiadłszy, zewnętrzne miaſta Civitavecchia twierdze osadziła, zwyczaiem w kapitulacyach pospolitym.

D. 28 Garnier do Rzymu powrócił; wieczorem przybył Officyer od Angielſkiey Flotty, i ſtanoł w pałacu Corſini. Nazaiutrz zaś z Generałem Garnier pośpieszył do Frascati, gdzie miał główną kwaterę Burcard kommendant woyſk Neapolitańſkch; w kilka godzin obydwa powrócili do naszey ſtolicy, podpisawszy z pomienionym wodzem umowę względem poddania Rzymu i zamku S. Anioła armii Króla Jmci dwóch Sicilii.

Garnier doniosł o tym d. 30 ludowi przez proklamacyą, w którey zachęcał każdego do zachowania ſię w ſpokoyności, podlegaiąc prawu nowemu. Obywatele którymby ſię podobało, wolność mieli wyciągnąc z całym dobytkiem. Wkrótce potym garnizon Francuzki wyſtępować z miaſta zaczoł, za nim tak zwani patrioci. Ambassador Bertholio, Konsulowie, Tribunowie, Miniſtrowie, Reprezentanci, bywszey RPtey Rzymſkiey, do Civitavecchia wyiechali.

Zatym armia Neapolitańſka do Rzymu wkroczyła; żołnierz karność zachował, porządek utrzymał w mieście, lud ſię cieszył; drzewa wolności wycięto i spalono; toż ſię ſtało z herbami RPtey, kokardami troykolorowemi. Miaſto żydowſkie żołnierzem opasano, dla większego bespieczeńſtwa; Burcard wszyſtkim mieszkańcom przykazał broń iaką mieli złożyć na mieyscu wyznaczonym. Wszyſtko lud uczynił z ochotą i prędko.

Gwardya narodowa rozwiązaną zoſtała. D zaś 2 Pazdziernika, gdy woyſka Francuzkie, legion Rzymſki, i Karabinierowie do Civitavechia wyciągneli; Neapolitańczykowie weszli do zamku S. Anioła. Dnie m pierwey wyznaczonym kommiſsarzom oddano ammunicye woienne, żywność, i inne zapasy w zamku będące, których moc do wiary trudną znaleziono. Wszyſtko ſię

ſtało porządnie, bez naruszenia powszechney ſpokoynosci.

General Burcard zapieczętował Quirinał, Watikan; spalił uroczyście wolności drzewo przed kościołem S. Piotra ſtoiące, lud z wolności odzyſkaney ucieſzony, po mieście noſił z pośmiewiſkiem głowę Brutuſa; w tym zdarzeniu domy niektórych patryotow zrabowane zoſtały; lecz proklamacia Generała kommenderuiącego wſzyſtko zwróciła do cichości i porządku. Tenże uſtanowił radę która ma rządzić miaſtem i kraiem naſzym.

Xiąże d' Ardore naznaczony kommendantem w Civitavecchia. Dnia wczorayſzego cały Rzym był illuminowany. Woyſka Francuzkie iuż ſiadły na okręta maiąc płynąć do Toulonu; legion Rzymſki otrzymał inne ſtatki, inne ieſzcze patrioci; z oſtatnich niektórzy do miaſta powrócili, maiąc ofiarowaną amneſtyą.

z Mediolanu 11 Pazdziernika z Gazety Frankfortſkiey

General Alcaini, który ſię diſtingwował między innemi na teraznieyſzey kampanii wd Włoſzech, d. 8 po krótkiey chorobie umarł. Hrabia Klenau w części wſchodniey kraiu Genueńſkiego kilkakroć attakowany, utrzymał ſię ſzczęśliwie w Chiavari i Rppallo. Francuzi rozmaite Liguryi ſtanowiſka wzmacniaią; ieſt ich tam do 40 tyſięcy; lecz zaſtępować muſzą więcey 120 mil Włoſkich. W zimie niepodobna rzecz aby Championnet mógł utrzymać ſię na mieyſcu; niedoſtatek żywności bardzo wielki; maiętnieyſi obywatele ſtolicę opuścili.

z Liworny 8 Pazdziernika z Gazety Frankfortſkiey

Garnizony Francuzkie z Rzymu i Civitavecchia wyprowadzone do Toulonu, nie wynoſiły nad 1600 żołnierza; Neapolitańczykowie albowiem, Rzymianie, i inni Włoſi niedawno zeciągnieni, wraz po kapitulacyi rozeſzli ſię do domow. Muſiał General Garnier w zamku S. Anioła zoſtawić wiele doſtatkow i ſtarożytności zabytkow zabranych w Rzymie, Neapolu, i Toſkanii. Jak tylko Ankona będzie dobyta woyſka Neapolitańſkie, Rzymſkie, Toſkańſkie, i Auſtryackie pod Generałem Froelich póydą śpieſznie do Liguryi na pomoc Hrabiemu Klenau. Słychać że Kapitan Trowbridge ma wspierać czynności armii złączonej pod Genuą.

z Wenecyi 9 Pazdziernika z Gazety Frankfortſkiey.

Dziekan Collegium Kardynałow odebrawſzy waidomość o wkroczeniu armii zprzymierzoney do Rzymu, wyſłał nie mieſzkaiąc gońcow do Wiednia, Ponieważ dziś Państwo Kościelne ieſt zupełnie od nieprzyiacioł oſwobodzone, życzą Kardynałowie odprawić Conclave w Watykanie, gdzie od lat 400 ciągłe Papieżow obierano. potwierdza ſię wiadomość że Munier kommendant Ankony proſił o kapitulacyą; lecz Generałowie oblężeniem kieruiący warunkow podanych nie przyieli. Wkrótce więc pomienione miaſto głodem lub ſiłą do poddania ſię przymuſzone bydź muſi. Powiadaią że Kardynał Xiąże d' York oſtatni potomek familii Stuartow ma bydź obrany naſtępcą Piusa 6.

z Hagi 22 Pazdziernika z Gazety Hamburgſkiey.

Wyznaczony z ſtrony Angielſkiey Knox, z Francuzkiey Roſtollan Generałowie, zawarli d. 18 naſtępuiącą umowę; nieprzyiacielſkie kroki uſtaną między armiami; Anglicy z kraiu Batawſkiego uſtąpią, do czego naznacza ſię d 30 Liſtopada. General Brune do obozu Xiążęcia d' York, ten wzaiemnie do Francuzkiego wyſzle dwóch Officyerow, którzy pilnować będą, ażeby do zamierzonego czaſu żadne woyſka na ląd nie wyſiadały, ani też czyniono gotowości do attaku nowego. 8 tyſięcy Francuzow i Batawow w niewolę zabranych między niemi Admirał de Vinter na wolność wypuszczeni zoſtaią.

Kapitulacyą d. 19 ratifikowali; Xiąże d' York, Admirał Mitchell, General Brune; ieśli ſą inne warunki, oprócz ogłoſzonych dziś urzędownie, przed d. 30 Liſtopada wiedzieć nie podobno; wyżey opisane wczora Van Damme przywiozł z głównej kwatery; wkrótce tu ieſt ſpodziewany ſam General en chef. O przyczynach i okolicznościach tego zdarzenia nic pewnego nie mamy; to nie mątpliwa, że woyſka Francuzkie którym do kraiu naſzego pośpieſzać kazano, zalecenie odebrały maszerować ku wyżſzemu Renowi.

Od granic Szwaycarskich 13 Pazdziernika z Gazety Hamburgskiey

Dnia wczorayszego słyszeliśmy gęſte z armat ſtrzelanie; z iakiey okoliczności, i co ſię ſtało, dotąd nie wiemy. Armia zprzymierzona, iak słychać, obrawszy mocne w Szwabii ſtanowiſko, złączonemi ſiłami wkrótce na nieprzyiacioł uderzy. Korpus Xiążęcia de Condé walczyło w oſtatniey bitwie z naywiększą diſtinkcyą. Przyrzekł Maſsena, że woienni z onego brańce równie z innemi traktowani będą,

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna VS. 29 Październ. NS. 9 Liſtopada 1799 w Sobotę

---

z Schaffhausen 10 Pazdziernika z Gazety Frankfortſkiey.

Dzień 8 zakończył ſię bardzo ſpokoynie; dnia zaś wczorayszego, woyſka zprzymiesz[illegible] wyszedłszy z okopow Paradies, przeszły na brzeg prawy Renu, zatym moſt pływaiący znieſiono, ſtatki uprowadzone zoſtały. O południu niektóre Auſtryackie regimenta należące do armii Arcy Xiążęcia Karola ciągnely przez miaſto nasze i Zell; część woyſka w górę Renu poszła, druga nad Renem oboz wytknela.

Wieczorem przybył Officyer Auſtryacki z wiadomością, że Feld Marszałek Suworow złączywszy ſię z diwizyą Petrasch, attakował i poraził Francuzow pod Altſtaedten, gdzie dwóch Generałow nieprzyiacielſkich doſtało ſię w niewolę, ten pomyślny rapport nie mieszkaiąc gońcem przesłano do Arcy Xiążęcia; dzis poſtrzegamy, że woyſka Francuzkie oddalaią ſię od brzegow Renu, ażeby snadź przez armią zkombinowaną otoczone i odcięte nie zoſtały.

z Stuttgardu 14 Pazdziernika, z Gazety Frankfortskiey.

Regimenta Kiraſsyerow Auſtryackich: Anspach, i Arcy Xiąże Franciszek dnia wczorayszego ciągnely przez miaſto nasze, od wyższego Renu do Heilbronn zmierzaiąc. Szpital armii Arcy Xiążęcey z Tubingen przenieſiono do Rothenburga nad rzeką Neker; ammunicye korpusu Xiążęcia de Condé z Conſtancyi do Memmingen. Jeſt wiadomość, że iedna z diwizyi Auſtryackich, powtóre do Conſtancyi wkroczyła; inne iak słychać od Schaffhausen gotuią ſię iść na nieprzyiaciela.

Nie mamy dokładnych, dla dalekiey i trudney kommunikacyi, rapportow, co ſię ſtało w małych Cantonach od d. 4. po bitwach pod Murten i Brunnen przez armią Roſsyiſką wygranych. Ta podobno przez kray Grisońſki i Varalberg zmierza do okolię Conſtancyi, dla połączenia ſię z diwizyą Generała Korsakowa. To przynaymniey pewna, że Feld Marszałek Suworow ma teraz w Coire główną kwaterę.

Od granic Hollenderskich 19. Pazdziernika z Gazety Hamburgskiey.

W iakim ſtanie są dziś intereſsa ſtron woiuiących w Hollandyi północney, dokładnie wiedzieć trudno, nie maiąc rapportow urzędowych. Słychać że za poprzedzaiącą umową Angielſkie woyſka z Texel i Helder wkrótce pod pewnemi warunkami uſtąpić maią; nic iednak za pewną rzecz twierdzić nie podobna, póki tu umowa, o którey wielorakie biegaią pogłoſki, urzędownie z obu ſtron nie będzie ogłoszona; o tym wątpić nie można, że od d. 6 żadney bitwy nie ſtoczono w Hollandyi północney.

Od granic Szwabskich 12 Pazdziernika z Gazety Hamburgskiey.

Według wiadomości Szwaycarſkiyh, nic ſię nie ſtało decyduiącego dotychczas w małych Cantonach; woyſka zprzymierzone walczyły z nadzwyczaynym męſtwem, i nie małą korzyść po kilkakroć odnioſły; widząc zaś poſiłki ciągnące bez przeſtanku Francuzom, zwróciły marsz do kraiu Grisońſkiego. Co poſtrzegłszy Maſsena, śpiesznie ruszył do Zurich, chcąc zapobiedz, ażeby Arcy Xiąże Karol przez Schaffhausen nie wkroczył w głąb Szwaycarow.

z Conſtancyi 8 Pazdziernika z Gazety Hamburgskiey.

Dzień wczorayszy ſtraszny był miaſtu naszemu. Francuzkie woyſka zprzymierzeńcow attakowały pod Gottlieb; lecz zewsząd razem odparte zoſtały. Ponawiał ſzturm kilkakrotnie nieprzyiaciel, bez żadnego ſkutku; na nic mu ſię nie przydały przemagaiące ſiły; Generał Bauer na prawym ſkrzydle, Xiąże d' Enghien na lewym wai-

wecz obrócili usiłowania i zapędy jego. Pierwszy zewsząd opasany mieczem drogę sobie utorował, wkroczył do miasta, most zaioł, i marsz armii całey ku Petershausen zasłonił.

z Strasburga 18 Pazdziernika z Gazety Frankfortskiey.

Generał Baraguey d' Hilliers przybył do miasta naszego, gdzie Lecourbe dotąd bawi; ten od Generała Ney odebrał raport, iż Heidelberg i Manheim, wkrótce attakowane będą. Direktoryat Szwaycarski protestacyą zaniosł i do *Paryża* przesłał przeciwko Generałowi Massena który miastu Zurich 800, S. Gall. 400, Bazylei 800 tysięcy liwrow kontribucyi narzucił, pod iakim pozorem nie wiadomo; obaczemy co skutkować będzie protestacya.

Od brzegow Manu 22 Pazdziernika z Gazety Frankfortskiey

Woyska Francuzkie pod kommendą Generała Ney udały się prosto do Heidelberg i w bliskości miasta rzekę Neker przeszły. W tym zdarzeniu przyszło do krwawey bardzo rozprawy; Austryackie regimenta chociaż liczbą słabsze, długo nie dozwalały przeprawy, artillerya na wzgórkach zatoczona, wiele nieprzyiacioł poraziła. Wkrótce potym Ney opanował Heidelberg i Manheim. Hrabia Starrai na czele armii postępuie ku nieprzyiacielowi; iest nadzieia, że stracone miasta odzyszcze.

W Dobrach pewnych w Gubernii Litewskiey, gdzie od kilku Lat wprowadzono skutecznie Zasiew, Koniczyny, znayduię się zapas znaczny, dobrego czerwono kwitnącego holenderskiego nasienia Koniczynego, które za sanną drogą może bydź przystawione do Wilna, ieśli się Kupce na onę znaydą, i Kommisa swoię oddadzą, do JP. Karola Kaufhmana Kupca Wileńskiego mieszkaiącego, na zamkowey Ulicy w Domu Sądeckich pod Nro 190, gdzie o Cenie dowiedzieć się i probę Nasienia zobaczyć można. Na morg pola gdzie zazwyczay dwa pury, czyli pięćdziesiąt garcy Jęczmienia zasiewa się, więcey nie potrzeba Nasienia koniczynnego, iak 18 lub 20 garcy.

Ogłoszenie od Rządu Guberńskiego Litewskiego, iżby chcący kupić z publiczney licytacyi murowany Dom Kupca Grodzieńskiego Housmana w mieście Grodnie situowany, i za dług Skarbowy w summie 15,000 rubli otaxowany, stawili się dla licytacyi w Mieście Wilnie do Rządu ninieyszego sami przez się, lub przysłali Plenipotentow z umocowaniem na termina 1. 9bra, 27 10bra, i 3 Januarii Roku następuiącego. Dan 13 Pazdziernika Roku 1799.

Gasper Budkus zaięty skazką Wsi Szapkaycie w Szawelskim, teraz z wywodow nowych Szlachcic zowiący się Budkiewiczem, wieku lat około 25 mówiący po Polsku, Zmudzku, Łotewsku; figury niskiey zsiadłey niezgrabney, twarzy pełney okrągłey wybrzmiałey rączey, oczu małych głęboko osadzonych kałmukowatych, włosa szarego, z kosą niedługą; uciekł od Pana swego 28 8bra NS. z Wiegier uiechawszy na Koniu skarogniadym 5letnim z strzałką na łbie, naymniey 25 Czer: Złł: wartuiącym, i wykradłszy z Szkatuły Czer: Złł: 18 w Złocie, kilka Rubli i worek z starą Monetą, w Kurtce granatowey mundurowey, w Czechczerach białych, Czapce granatowey, w Płaszczu niebieskim z rękawami. Wzioł z sobą Fuzyę dobrą strzelecką, siodło niemieckie. Któryby Urząd Ziemski niższy Powiatowy, albo Zwierzchność jaka, lub Obywatel powzioł o tym zbiegu wiadomość, uprasza się przytrzymać go i dowieść do Szawel pod Adressem Tadeusza Gimbutta Komornika; który nadgrodę i zwrot kosztu z wdzięcznością ręcza.

W Wilnie na Pocztamcie Litewskim w Expedycyi Gazetney znayduią się do przedania w Niemieckim Języku: Revolutions Almanach z portretami wielu sławnych Generałow Rubli 4. Brittischer Damen Kalender und Taschenbuch Rubli 5. Jahrbuch für Damen z kupfersztychami Rubli 3. Göttinger Taschen Calender z kupfersztychami Rubli 2 Kopiejek 50.